

Z P R Á V A O Č I N N O S T I
S T Á T N Í T E C H N I C K É K N I H O V N Y
v letech 1989 a 1990

Únor 1991

V době, kdy Státní technická knihovna v Praze po téměř čtvrt století (1.4. 1966 - 1.2. 1991) získává opět právní subjektivitu, dokončujeme redakci výročních zpráv za léta 1989 a 1990. Na rozdíl od předchozích let, kdy zpráva o činnosti doslovně opakovala formální zprávu o plnění hlavních úkolů ÚVTEI a plnění hlavních úkolů úseku 6 - STK, chceme ve stručnosti informovat o tom, jak knihovna plnila svoji hlavní funkci, sloužit zájemcům o primární fondy informačních pramenů a co se v jejím životě událo. Chceme přitom dodržet tradici, že ve výroční zprávě najde zájemce především hlavní kvantitativní údaje ve formě tabulek a statistických dat. Zpráva má tuto strukturu:

1. Hlavní statistické ukazatele činnosti knihovny v roce 1989 a 1990	4
2. Státní technická knihovna v r. 1989	5
3. Státní technická knihovna v r. 1990	13
4. Statistické ukazatele 1989 a 1990	22
5. Přehled publikační činnosti 1989 a 1990	46

Přehled statistických ukazatelů

4.1 Primární fondy - rozsah	38
4.1.1 Přírůstek a stav základního fondu	38
4.1.2 Přírůstek a stav fondu na mikrogra- fických médiích	22
4.1.3 Přírůstek a stav fondu firemní literatury.....	38
4.1.4 Ostatní primární fondy	42
4.1.5 Celkový rozsah přírůstků a stav fondu.....	22
4.1.6 Stav fondu v příručních knihovnách.....	23
4.1.7 Služební fondy	24
4.2 Rozbor skladby přírůstků	24
4.2.1 Skladba přírůstků neperiodické a seriálové literatury podle původu a nabytí - svazky (včetně mikrokopí)	24
4.2.2 Skladba přírůstků titulů fondu firem.lit.....	25
4.2.3 Skladba odebíraných časopisů roč. 1988 podle způsobu nabytí a podle původu	40
4.3 Sekundární fondy - rozsah	26
4.3.1 Katalogy základního fondu	26
4.3.2 Katalog firemní literatury	26
4.3.3 Dokumentační kartotéky	27
4.3.4 Ústřední evidence na mg nosičích	27
4.4 Poskytované služby	28
4.4.1 Skladba výpůjček ze zékl.fondu	28
4.4.2 Skladba výpůjček z fondu na mikrogra- fických médiích	28
4.4.3 Skladba výpůjček z fondu FL	29
4.4.4 Skladba výpůjček z jiných knihoven	29
4.4.5 Skladba reprografických služeb - počet objednávek	29
4.4.6 Rešerše ze sekundárních fondů	39
4.4.7 Poskytnuté informace	30

4.5	Přehled provozu zákl.skladů v Klementinu a depozit. skladů STK v letech 1985 - 89.....	31
4.6	Přehled statistických ukazatelů mezinár. meziknihov. výpůjč. služby v r. 1988	31
4.7	Uživatelé STK	33
4.7.1	Počet evidovaných čtenářů	33
4.7.2	Počet návštěvníků	33
4.7.3	Počet odběratelů tematických řad firemní literatury	33
4.8	Tematická skladba výpůjček fir. literatury v roce 1989	44
4.9	Statistické šetření a využívání ústředního dokumentačního fondu v roce 1989	34
4.10	Přehled rešeršní činnosti ve Státní technické knihovně v Praze	35
4.11	Mezinárodní specializovaný informační systém pro vědecko-výzkumné práce (MSIS NIR)	
a)	Vstupní údaje o NIS do MSIS NIR	37
b)	Služby MSIS NIR	45

1. Hlavní statistické ukazatele činnosti knihovny v roce 1989 a 1990

	1989	1990
Přírůstek primárních fondů :	57 710	64 405
z toho : sv. knižní a časop. literatury	14 010	11 972
jednotek firemní literatury	18 236	21 660
jednotek na mikrograf. médiích	12 995	27 513
ostatní	5 436	3 260
úbytek - celkem	53 625	22 341
Stav fondu ke konci roku :	1 788 694	1 833 758
z toho : sv. knižní a časop. liter. jednotek firemní literatury	1 019 186	1 031 054
jednotek na mikrograf. médiích	504 995	504 418
ostatní	194 566	225 079
	69 947	73 207
Počet odebíraných titulů časopisů :	5 640	5 605
z toho : duplikátů	1 312	1 219
Počet záznamů v sekundárních fondech :	5 250 579	5 348 054
z toho : katalogy základního fondu knihovny	3 212 121	3 263 891
dokument. kartotéky	1 935 880	1 972 325
ostatní	102 578	111 838
Celkový počet výpůjček :	703 813	697 385
z toho : knih a časopisů absenčně	80 659	65 786
knih a časopisů presenčně	104 954	160 611
knih a časopisů MVS a MMVS	8 184	6 034
knih a časopisů interní	20 214	19 581
knih a časopisů reprografickými službami	12 921	11 033
firemní literatury v tématických řadách	125 072	109 043
firemní literatury ostatní	290 316	304 318
výpůjčky a kopie ze zahr.	3 877	2 356
výpůjčky z jiných knihoven	317	330
výpůjčky z fondu na mikrografických médiích	21 236	18 293
Počet návštěvníků :	102 525	108 745
Počet odběratelů témat. řad firem. liter. :	370	361
Počet podaných informací :	36 568	33 373
Počet vyřízených objednávek na reprodukce :	14 637	12 535
Počet registrovaných uživatelů s průkazy platnými na léta 1988 - 1990 :		23 663

2. Státní technická knihovna v r. 1989

Státní technická knihovna plnila v roce 1989 úkoly, vyplývající z hlavních funkcí STK jako veřejné vědecko-technické knihovny, ústřední knihovny průmyslových odvětví čs. soustavy VTEI a fondové základny činnosti ÚVTEI. Plnila úkoly plánované v oblasti tvorby a zpřístupňování fondů primárních, sekundárních a specializovaných informačních pramenů i v oblasti metodické a koordinační působnosti. Zajistovala úkoly čs. vyčleněného národního orgánu pro MSIS NIR, MSIS PK, MARSÍ, INTERINFORMPŘEVOD a MISOD (ve spolupráci s ÚTZ) a úkoly národního centra systému ISDS.

Zabezpečovala řešení DÚ 06 "Automatizace výpůjčních procesů v knihovnách" v rámci SÚ P 13-334-807 a zavedení počítačové sítě ke zlepšení činnosti STK.

V oblasti výzkumné, investiční, metodické a koordinační působnosti zajišťovala STK řešení DÚ 06 SÚ P 13-334-807.

Úkol byl splněn v souladu s harmonogramem řešení SÚ, s dohodou, uzavřenou mezi řešitelským pracovištěm a koordinačním pracovištěm SÚ /Státní knihovnou ČSR/ dne 29.12.1986 a s doporučením průběžné oponentury DÚ 06 ze dne 24.11.1988. Závěrečné věcné výstupy představují materiály: Technický projekt Automatizovaného výpůjčního systému státních vědeckých knihoven. Zpráva č.P 13-334-807/06-12. Praha, ÚVTEI 31.10.1989, 129 s. Datová báze Automatizovaného výpůjčního systému státních vědeckých knihoven. Definice, pravidla, slovníky a kódovníky. Zpráva č.P 13-334-807/06-13. Praha, ÚVTEI 31.10.1989, 139 s.

Pro hlavního řešitele byla pro účely závěrečné oponentury SÚ zpracována Závěrečná zpráva o výsledcích řešení DÚ 06 Automatizace výpůjčních procesů v knihovnách SÚ P 13-334-807. Zpráva č.P 13-334-807/06-14. Praha, ÚVTEI 6.11.1989, 20 s.

Rutinní provoz subsystému evidence uživatelů /SEU/ byl v 1. polovině roku 1989 narušen přechodem na nový výpočetní systém Siemens v ÚTZ. Byla zabezpečena recompile aplikace programů, úprava procedur a odladění. Ukládání dat probíhalo průběžně. Z kapacitních důvodů byl v druhé polovině roku 1989 omezen provoz zpracování výstupu, avšak aktuálnost báze dat nebyla narušena. V souvislosti s přípravou nasazení sítě PC do provozu knihovny byl zabezpečen převod této báze dat na techniku personálních počítačů do produktu dBase 3 plus s využitím hospodářské smlouvy UVTEI s Podnikem výpočetní techniky. Konverze byla odzkoušena na reálných datech SEU.

Na základě hospodářské smlouvy s Ústavem racionalizace ve stavebnictví byl v r. 1989 prakticky odstraněn skluz v ukládání vstupních formulářů OCR se vstupními daty subsystémů základních fondů I a II. Bylo uloženo cca 30 tisíc formulářů. Programy formálně-logických kontrol bylo ověřeno a redakčními korekturami opraveno 28065 záznamů SZF II a 7862 záznamů SZF I. Opravy chybových záznamů byly pořizovány na personálních počítačích v STK a částečně i na základě hospodářské smlouvy s PVT.

Na bázi hospodářské smlouvy s PVT byla zajištěna i editace dat o knihovních fondech dílčího fondu "D" počínaje rokem nabytí 1978 s tím, že bude proveden jejich převod do systému mikro CDS/ISIS tak, aby data byla použitelná pro AVS SVK ve funkci on-line katalogu.

Pro automatizovanou ústřední evidenci překladů byl zajištěn programátorský dohled nad rutinním provozem na počítači EC 1055 a práce na převodu z EC 1055 na lokální síť PC přímo na pracovišti ÚEP. Vzhledem ke změně operačního systému na počítači EC 1055 došlo v AÚEP k závažným provozním komplikacím. Podle dohody s odpovědnými pracovníky ÚTZ se STK zavázala převést AÚEP na jiný systém do r. 1990. Na této úloze pokračovaly práce na přeprogramování systému na síť mikropočítačů /s využitím hospodářské smlouvy s programátorským servisem MGN/. Byl připraven konverzní program pro převedení báze dat institucí /z disku počítače EC 1055 na magnetickou pásku/. Konverze z

pásky na diskety byla provedena na základě hospodářské smlouvy s VÚTECHP. Navazující program pro nahrání dat do paměti mikropočítače byl odzkoušen.

Byla zpracována 1. verze programu pro vyhledávání z báze dat na mikropočítači. Pro automatizované ústřední evidence výzkumných zpráv a obhájených disertací /ÚEVZOD/ a zahraničních cest /ÚEZC/ byla zpracována a do provozu předána technologie pořizování vstupních souborů na personálních počítačích s využitím editoru, náhradou za nevyhovující technologii OCR.

Byl zpracován program podnikového úkolu technického rozvoje "Technologický program STK". Interní oponenturou dne 15.12.1989 byly schváleny výsledky řešení následujících dílčích úkolů tohoto programu: Zadání technologického projektu CVI; Koncepce nasazení výpočetní techniky v oblasti získávání, zpracování a využití firemní literatury; Koncepce publikační činnosti STK s úvahou uplatnění systému Desk-Top-Publishing; Nasazení výpočetní techniky v STK v současné době; Analýza normativních dokumentů určujících funkci STK a profil jejího fondu; Metodika výběru periodik a ostatních postupů objektivních metod akvizice; Tvorba hesláře firemní literatury.

Podíl STK na přípravě výstavby Centra vědeckotechnických informací byl zabezpečován průběžně. V 1. pololetí byl řešen program technického vybavení v oblasti slaboproudé a sdělovací techniky. Ve 2. pololetí bylo zpracováno zadání technologického programu CVI.

Metodické působení v knihovnách soustavy VTEI bylo zajišťováno formou konzultací a metodických porad /367 za rok/ k různým otázkám knihovnické činnosti, zejména k výkladu základních právních předpisů upravujících činnost knihoven soustavy VTEI. Na totéž téma byly zajištěny expertizy - v roce 1989 zejména posouzení interních předpisů a koncepčních materiálů /např. Knihovní řád Ústřední potravinářské knihovny STI PP/. Metodické působení bylo zajišťováno též účastí pracovníků STK v odborných komisích, redakčních a knihovnických radách, v poradních a pracovních orgánech informačních a knihovnických institucí. Průběžně byla zajišťována účast STK na přípravě normativních a právních dokumentů, členství ve Stálé komisi ÚNM č. 23 a v příslušných pracovních skupinách.

Byly zpracovány připomínky : ke 3.návruhu ČSN 010195; k výběru normalizačních témat na další léta, která budou zařazena jako ČSN /včetně záměru přebírat normy ISO do čs. praxe/ a ke 4.návruhu novelizace vyhlášky 110/65 Sb.

Seminář o možnosti získávání literatury ze zemí východního bloku se konal 19.4.1989, informativní porada se zástupci dovozních organizací 6.7.1989. Obě akce znovu prokázaly řadu problémů, týkajících se současných možností nákupu zahraniční literatury a nutnost řešit neutěšený stav, který limituje zejména služby odborných knihoven. Pracovní schůzka zástupců informačních středisek soustavy VTEI se konala 7.12.1989. Do výroby byl předán rukopis publikace o službách, poskytovaných STK. Plánovaný termín odevzdání publikace Knihovnické minimum pro pracovníky středisek VTEI /31.12.1989/ předpokládal, že budou dořešeny některé zásadní otázky další činnosti soustavy VTEI, zejména přestavba organizační struktury soustavy VTEI do úrovně ODIS, dokončena novelizace vyhlášky 110/65 Sb. o CEZL,51/63 Sb. /II.část/ o MVS atd. Ani jeden z uvedených celoštátních úkolů nebyl dořešen.

V oblasti specializovaných informačních fondů zajišťovala STK chod :

- automatizované ústřední evidence překladů
- ústřední evidence výzkumných zpráv a disertací
- ústřední evidence zahraničních cest.

Zajišťovala zpřístupňování bází dat ústředních evidencí a plnění úkolů vyplývajících z funkce VNO INTLRINFORMPERLVOD.

Kvantitativní údaje o činnosti ústředních evidencí tak jako údaje o všech poskytovaných službách knihovny jsou obsaženy v části 4 této zprávy.

Řešení úkolu pokračovalo v trendu z předchozích let.

Věcná náplň úkolu zabezpečit pro intenzivnější využívání výsledků úkolů plánů RVT uplatnění výběru informací ÚsVZOD prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků byl zajišťován ve spolupráci s SNTL /časopisy Strojírenství, Jaderná energie, Podnikové organizace, Mechanizace a automatizace administrativy, Uhlí a od r. 1989 nově Elektrotechnický obzor, Čs.standardizace, Svět hospodářství, Bezpečnost a hygiena práce/ a Inovácie.

Ve spolupráci s Čs. televizí byla od roku 1989 experimentálně zavedena informace o řešených úkolech čs.výzkumu na základě údajů ÚEVZOD prostřednictvím služby Teletext.

Informační činnost o primárních fondech a službách STK včetně poskytování poradenské služby uživatelům na pracovištích studovny, katalogů, informační služby, meziknihovních služeb a půjčovny byla zajišťována formou osobních, telefonických a písemných informací. Bylo poskytnuto celkem 27 283 informací. V rámci výuky informatiky středoškolských a vysokoškolských studentů bylo v STK uskutečněno 8 exkurzí o celkovém počtu 193 účastníků.

V oblasti tvorby informačních fondů byly s vybranými organizacemi, které byly vytypovány pro účely spolupráce na plnění daného úkolu, projednány záměry STK v dané oblasti a konzultovány možnosti jejich zapojení do komplexního řešení koncepce tvorby fondu STK včetně nového stanovení jeho profilu.

V rámci zpracování objednávky periodik na rok 1990 byla provedena koordinace deziderát mezi knihovnami spolupracujícími na tvorbě základního fondu vědeckotechnických periodik v regionu hl.m.Prahy. Probíhala spolupráce s UK Bratislava na novelizaci vyhlášky o CEZL a na optimalizaci báze dat ASSEP. Data o přírůstku a zpracování primárních pramenů informací pro základní fond a fond firemní literatury jsou obsažena ve statistickém přehledu v části 4.

Spolupráce na plnění funkce VNO MISOD, kterou STK zajišťovala s ÚTZ, probíhala přípravou materiálů pro 17.zasedání Rady systému a aktivní účastí na tomto zasedání. Dále STK spolupracovala na tvorbě mikrofilmového fondu těžkodostupných periodik budovaného ve VINIMI a zajišťovala primární dokumenty pro fond VINIMI dle systematizace HO MISOD.

V roce 1989 pokračovalo zabezpečování speciální FL, která se běžně neposkytuje, od vybraných světových firem pro potřeby firemních analýz, které zpracovával úsek UTEIN. Téměř všech 128 firem podle seznamu z r. 1987 bylo nutno znovu požádat o zasílání výročních zpráv a výrobních programů. Během r. 1989

bylo získáno a knihovnický zpracováno celkem 56 titulů této speciální FL od 31 vytypovaných firem. Z tohoto počtu bylo 40 titulů předáno UVTEInu do vlastnictví, a 16 titulů zapůjčeno jako dlouhodobá výpůjčka. V roce 1989 pokračovalo odd. FL v plnění funkce VNO MSISPK. Byly plněny úkoly přijaté na 17. a 18. zasedání rady systému a další úkoly vyplývající z dohod o dvoustranné spolupráci se zainteresovanými partnery. V r. 1989 však využilo služeb MSISPK pouze 5 čs. uživatelů.

V oblasti zpřístupňování primárních informačních fondů byla vedle průběžné spolupráce se státními vědeckými knihovnami v oblasti využívání fondů ve dnech 23. a 24. května 1989 uspořádána v Košicích 19. koordinační porada vedoucích pracovníků z oblasti služeb čtenářům státních technických a vybraných vědeckých knihoven. Hlavními body programu byly: Práce s audiovizuálními dokumenty ve vědeckých knihovnách; Přednáška o státním výzkumném úkolu: Integrovaný knižnično-informační systém /IKIS/; Automatizovaný výpůjční systém v ŠVK Košice. V rámci úkolu podílet se na rozvoji činnosti státních vědeckých knihoven se pracovnice odboru využívání fondů aktivně zúčastnily v Martině 8. zasedání komise pro služby SK /Praha/ ve dnech 6.a 7.6. 1989, které bylo věnováno otázkám státního výzkumného úkolu IKIS, přípravě automatizovaného výpůjčního systému v Matici slovenské a spolupráci v oblasti služeb knihoven v obou republikách.

Kvantitativní údaje o službách poskytovaných uživatelům najde zájemce ve statistických tabulkách v části 4, a to jak o službách výpůjčních, tak o zpřístupňování sekundárních informačních fondů.

Bylo uspořádáno 11 propagačních výstavek nové knižní literatury doplňované do fondů STK s celkovým počtem 291 vystavených exponátů. V rámci propagačních výstavek knižní a časopisecké literatury bylo uživatelům zpřístupněno k presenčnímu studiu 911 nových čísel časopisů na průběžně pořádaných výstavkách vybraných devizových titulů časopisů a dále 838 svazků knižních novinek na 10 výstavkách ve velké studovně. U externích dodavatelů bylo průběžně zajišťováno knihařské zpracování nových přírůstků knihovních fondů pro jejich zpřístupnění ve službách uživatelům. Knihařsky bylo zpracováno 5 230 svazků periodické a 1 934 neperiodické literatury.

V oblasti tvorby a zpřístupňování sekundárních informačních fondů byly ve spolupráci s ÚTZ vypracovány celkem 4 rešerše v systému on-line v kombinaci s klasickým způsobem zpracování z bázi dat Compendex, CAS, CIN, Envirotapes aj. o celkovém rozsahu 683 záznamů, z toho 460 záznamů GOLEM. Kromě toho bylo zpracováno celkem 19 samostatných strojových rešerší z vystavovaných bází dat s celkovým počtem 2539 záznamů. Dále bylo vypracováno celkem 36 klasických rešerší, které obsahovaly 2 611 záznamů. Činnost VNO MSIS NIR vycházela ze závěrů každoročních zasedání Rady systému. V březnu 1989 se konalo v Sofii 12. zasedání Rady MSIS NIR, kterého se účastnila čs. členka Rady systému a přednesla tam čs. stanovisko. V letošním roce bylo celkem zpracováno a odesláno do MCVTI 1 615 PL se záznamy o čs. VVP, včetně 124 informačních záznamů o licencích. Dále bylo zpracováno 1 151 PL se záznamy o VVP nečlenských zemí MCVTI. Bylo vyřízeno 350 požadavků na kopie dokumentů skupiny "A" pro členské země MCVTI a 148 požadavků čs. institucí na kopie typu "A". Pro země MCVTI bylo vyřízeno 84 požadavků na kopie nečlenských zemí. Pro 4 čs. uživatele bylo z báze dat MCVTI získáno 7 rešerší /67 záznamů/ a 10 uživatelů průběžných rešerší dostává 11 profilů /4 134 záznamů/. Funkce VNO MARSÍ byla zajišťována v souladu s ročním plánem a se závěry 12. zasedání Rady MARSÍ. Byla vypracována zpráva o činnosti čs. VNO MARSÍ za rok 1988 pro HO, t.j. GPNTB SSSR a pro ČES ÚVTEI zpráva Mnohostranné spolupráce v rámci členství v MCVTI - MARSÍ. 12. zasedání Rady MARSÍ v Sofii se zúčastnila čs. členka Rady systému, která tam přednesla čs. stanovisko k jednotlivým bodům jednání. Dvě koordinační porady MARSÍ s pracovníky STK a SK /Praha/ se konaly v červnu v STK v Praze a v listopadu v STK v Bratislavě.

Funkce NC ISDS byla zajišťována v souladu s plánem. Mikrofišový fond obsahuje celkem 677 mikrofiší /v roce 1989 došlo 102 mikrofiší/ a magnetopáskový fond obsahuje 15 mgp/ v roce 1989 došly 2 pásky /Registru ISDS. V tištěné podobě jsme obdrželi časopis News from ISDS, List of serial title word abbreviations Supplement 1988, Aktualizovaný seznam center ISDS a ISDS Manual-revisions 1986-1989. Čs. seriálovým publikacím bylo přiděleno celkem 2280 ISSN, z toho v r. 1989 142 ISSN.

Na základě Souborného plánu bibliografií technické literatury byly zpracovány a předány do OVR všechny plánované bibliografie. /viz publikační činnost/. Byl zpracován Souborný plán bibliografií na rok 1989, který obsahuje 75 titulů. Pro Souborný katalog zahraničních knih v systematickém uspořádání bylo zpracováno 2305 záznamů. Koordinační porada se konala v červnu 1989 v SVK ZN Hradec Králové a v prosinci v STK v Praze. Studovna ÚDF navštívilo celkem 804 uživatelů. Bylo vyřizeno 2 180 informací ústních a 3 písemné bibliografické dotazy. Bylo zpracováno statistické šetření využívání sekundárních fondů za rok 1988.

V rámci provádění inventurní revize knihovního fondu STK v části fondu vázaných časopisů bylo zpracováno 8 137 jednotek, v rámci budování místního seznamu nových přírůstků bylo po předchozím zpracování založeno 10 984 záznamů. Jako součást přípravy materiálů pro PV ÚVTEI "Koncepce ochrany knihovních fondů STK na léta 1990-1991 a výhled do r. 1995" byl zpracován nástin koncepce ochrany historického fondu. V rámci zabezpečování úkolů vyplývajících pro STK z uzavřených plánů spolupráce ÚVTEI se zahraničními partnery byla zajištěna: Průběžná výměna originálů a mikrofiší primárních dokumentů se všemi zahraničními partnerskými organizacemi; realizace schválených zahraničních cest pracovníků STK; věcná náplň jednání se zástupci zahraničních partnerských organizací, kteří navštívili STK v rámci služebních cest; průběžně zpracovávány podkladové materiály pro jednání se zahraničními partnery pro vedení STK a ÚVTEI.

3. Státní technická knihovna v r. 1990

Státní technická knihovna plnila v průběhu roku 1990 úkoly vyplývající z její funkce veřejné specializované knihovny, a to v mimořádně složitých podmínkách, daných nedořešením základních otázek organizace systému vědeckých, technických a ekonomických informací, ale především chronickou insolventností ÚVTEI jako organizace podřízené SKVTŘI /v průběhu roku zrušené/.

Společensko-politické a ekonomické změny vyvolaly dopad na činnost všech podřízených organizací bývalé SKVTŘI /omezení prostředků na řízení vědeckotechnického rozvoje, lineární rozpis rozpočtových omezení, nejasnosti a nedůslednosti při řešení finančního zabezpečení činnosti včetně nedořešené delimitace STK/.

Nové společensko-politické a ekonomické podmínky vyvolaly řadu změn i v oblasti programů RVT, ve vztahu ÚVTEI k mezinárodním specializovaným informačním systémům apod. /činnost některých MSIS byla v průběhu roku utlumena/.

Nedostatek finančních prostředků na provoz a především na nákup literatury se promítl do činnosti knihovny jak po stránce kvantitativní tak po stránce kvalitativní. Výrazným důsledkem bylo zejména uzavření knihovny pro veřejnost v prázdninových měsících /s velmi negativním ohlasem u uživatelů/.

Pracovní kapacita úseků, jejichž činnost byla dočasně omezena /např. v lince zpracování/ byla využita na jiných pracovištích /např. revize/ a pro zajištění nezbytných funkcí i po dobu dočasného omezení provozu.

Přes uvedené problémy, zajistila STK podstatnou část požadovaných služeb a přistoupila ke zprovoznění sítě personálních počítačů. Ve všech odborech /tvorba fondu, využívání fondu, sekundární a speciální fondy, firemní literatura/ i ve správní a ekonomické oblasti byly učiněny konkrétní kroky k realizaci automatizovaného informačního systému STK /zvláště tvorba bází dat/.

Oblast tvorby primárních informačních fondů

Byly zpracovány teze nové koncepce tvorby základního fondu STK včetně návrhu zpracování nového profilu a tematického plánu doplňování na základě nové charakteristiky celkové společenské funkce i jednotlivých konkrétních úkolů, které se budou na základě knihovního fondu STK v budoucnosti plnit. V rámci zpracování objednávky periodik z devizové oblasti na rok 1991 proběhla koordinace deziderát mezi knihovnami spolupracujícími na tvorbě základního fondu vědeckotechnických periodik v regionu města Prahy.

Plnění tohoto a následujících dvou dalších úkolů tvorby fondů bylo během roku negativně ovlivňováno platební neschopností ÚVTEI. Poklesl přírůstek knih nákupem a mezinárodní výměnou, což se projevilo zejména drastickým snížením přírůstku skript. Celkový počet přírůstku byl vyrovnáván povinnými výtisky a dary. Z uvedených důvodů vzniklé nerovnoměrnosti v přísunu nových přírůstků negativně ovlivnily průběh zpracování přírůstku. Data o přírůstku a zpracování fondů jsou obsažena ve statistickém přehledu v části 4.

Vzhledem k nevyjasněné situaci v oblasti mezinárodních informačních systémů provozovaných v rámci MSVTI /ÚTZ navrhla, aby ÚVTEI z MISOD vystoupilo, konečné řešení nebylo oznámeno/, probíhala činnost /dříve uváděná jako činnost v rámci MISOD v klasickém režimu/, v rámci dvoustranné spolupráce STK s VINITI, a to prostřednictvím mezinárodní výměny publikací /výměna periodik z devizové oblasti na mikrofilmích/ a mezinárodní meziknihovní výpůjční služby /opatřování kopií z fondu těžko dostupných dokumentů VINITI/.

V rámci generální inventurní revize bylo zpracováno:

Fond vázaných časopisů:	8 967 fyz. jednotek
Fond knih:	1 250 fyz. jednotek

Byla zahájena obsahová prověrka a vyřazování skript, v rámci které bylo z evidence vyřazeno: 800 fyz. jednotek.

Úkoly vyplývající z dvoustranné mezinárodní spolupráce byly plněny v rámci pracovních úkolů PHÚ a týkají se zejména mezinárodní výměny publikací, příp. mezinárodní meziknihovní služby. Otázka mnohostranné spolupráce zůstala zatím nevyjasněná a také v každém mezinárodním informačním systému probíhala jinak. Zatímco systémy MSIS NIR a MARSÍ fungovaly podle plánu práce na r. 1990 až do konce roku, byla spolupráce v systému MSIS PK přerušena po 1. pololetí. Rovněž v systému INTERINFORMPŘEVOD byla spolupráce v r. 1990 přerušena, vzhledem k tomu, že sovětská strana nereagovala na objednávky překladů, zaslané ještě v průběhu 1. pololetí.

Oblast zpřístupňování primárních informačních fondů

Plnění úkolů v roce 1990 bylo výrazně ovlivněno uzavřením knihovny pro veřejnost v letních měsících, kdy služby čtenářům nebyly provozovány. Nedostatek finančních prostředků se projevil na činnosti referátů MMVS a knižní vazby /tyto služby byly silně omezeny/. Ve dnech 16. a 17.10. 1990 byla v STK Praha uspořádána 20. koordinační porada vedoucích pracovníků z oblastí služeb čtenářům státních technických a vybraných vědeckých knihoven. Hlavními body programu byly otázky ochrany knihovnických fondů, cirkulační výpůjční služby a placených služeb v knihovnách. Informační činnost o primárních fondech a službách STK včetně poskytování poradenské služby uživatelům na pracovištích studovny, katalogů, informační služby, meziknihovních služeb a půjčovny byla zajišťována formou osobních, telefonických a písemných informací. Bylo poskytnuto celkem 23 750 informací. V rámci výuky informatiky středoškolských a vysokoskolských studentů bylo v STK vyžádáno a uskutečněno 8 exkurzí o celkovém počtu 205 účastníků. Kvantitativní údaje o službách poskytovaných uživatelům, najde zájemce ve statistických tabulkách v části 4. Bylo uspořádáno 8 výstavek publikací, při nichž bylo vystaveno 524 nových knižních titulů. Formou záznamů bylo předáno 124 požadavků na 107 titulů. Při předběžné výstavce časopisů ve velké studovně bylo vystaveno celkem 624 nových čísel časopisů. Knihařsky bylo zpracováno 3 150 svazků periodické a 543 svazků neperiodické literatury.

Oblast tvorby a zpřístupňování sekundárních a speciálních fondů

STK zajišťovala chod

- automatizované ústřední evidence přehledů
- ústřední evidence výzkumných zpráv a disertací
- ústřední evidence zahraničních cest.

Zajišťovala zpřístupňování bází dat ústředních evidencí automatizovaným zpracováním jednorázových rešerší a poskytováním průběžných rešerší /profilů/ podle zadání jednotlivých uživatelů. Zajišťovala plnění úkolů vyplývajících z funkce vyčleněného národního orgánu mezinárodního informačního systému vědeckotechnických překladů Interinformaperevod. Ve spolupráci s ÚTZ bylo vypracováno celkem 6 rešerší v systému on-line v kombinaci s klasickým způsobem zpracování o celkovém rozsahu 787 záznamů, z toho 203 záznamů Golem. Kromě toho bylo zpracováno celkem 19 samostatných strojových rešerší z vystavovaných bází dat s celkovým počtem 1 448 záznamů. Dále bylo vypracováno 24 klasických rešerší, které obsahovaly 1 979 záznamů.

Činnost VNO MSIS-NIR probíhala v souladu se závěry zasedání Rady systému: v březnu 1990 se konalo v Budapešti 13. zasedání Rady MSIS-NIR, kterého se účastnila členka Rady systému za ČSFR a přednesla tam čs. stanovisko. V roce 1990 bylo zpracováno a odesláno do MCVTI 1 216 PL se záznamy o čs. VVP, včetně 23 informačních záznamů o licencích. Dále bylo zpracováno 1 055 PL se záznamy o VVP nečlenských zemí MCVTI. Bylo vyřízeno 131 požadavků na kopie dokumentů skupiny "A" pro členské země MCVTI a 92 požadavků čs. institucí na kopie typu "A". Celkem 11 uživatelů průběžných rešerší dostalo 14 profilů /3 283 záznamů/. Funkce VNO MARSÍ byla zajišťována v souladu s ročním plánem a se závěry 13. zasedání Rady MARSÍ. HO systému bylo zasláno 215 nových PL /48 STK, 184 NK ČR, 13 SlTK/ a 134 změnových PL /40 STK, 85 ČR, 9 SlTK/. 14. zasedání Rady MARSÍ v Bratislavě se zúčastnil člen Rady systému za ČSFR, který tam přednesl čs. stanovisko k jednotlivým bodům jednání. Koordináční porada MARSÍ s pracovníky NK ČR a SlTK se konala v březnu 1990. Ke všem úkolům daným MCVTI byly vypracovány zprávy nebo připomínky a všechny úkoly byly splněny.

Funkce NC ISDS ČSFR byla zajišťována v souladu s plánem. Mikrofišový fond obsahuje celkem 781 mikrofiší /v roce 1990 došlo 104 mikrofiší/. Magnetopáskový fond obsahuje 20 mgp /v roce 1990 došly 3 pásky/ s Registrem ISDS. V souvislosti s vydáním ČSN 010187 o ISSN probíhá na základě jednání s vydavatelskými organizacemi v ČSFR celková prověrka přidělených ISSN. V roce 1990 bylo přiděleno 361 ISSN.

S MC ISDS byly konzultovány otázky automatizace národní agendy ISDS a jejího využívání. Na naši žádost zaslalo MC ISDS bloky 5 000 čísel ISSN pro čs. agendu. Zástupce Nár. střediska ISDS se zúčastnil jednání s MK ČR, týkajícího se registrace periodik v ČR. Na základě Souborného plánu bibliografií technické literatury byly zpracovány a GVR předány všechny plánované bibliografie. /viz část 5 této zprávy/.

Ústřední dokumentační fond byl rozšířen o 31 683 záznamů. Do ústřední kartotéky rešerší bylo založeno celkem 4 762 záznamů. V červenci bylo zahájeno ukládání záznamů o vypracovaných rešerších z SVK, STK a dalších institucí na PC. Soubor bude zahrnovat období posledních deseti let. K 31.12. bylo uloženo 3 172 záznamů. Studovnu ÚDF navštívilo celkem 710 uživatelů. Bylo vyřízeno 2 153 ústních a telefonických dotazů. Byla provedena analýza a obsahová prověrka materiálů a bulletinů vybraných odvětvových a specializovaných informačních systémů.

Oblast firemní literatury

V r. 1990 pokračovalo plnění funkce VNO pro ČSFR a to především v 1. pololetí. Vzhledem k minimálnímu zájmu čs. uživatelů o MSISPK a pro nekvalitní plnění služeb se strany běžového i hlavního orgánu systému bylo plnění funkce VNO ve 2. pololetí přerušeno. V r. 1990 využily služeb MSISPK celkem 3 uživatelé z ČSFR. Kvantitativní údaje o činnosti v oblasti firemní literatury jsou obsaženy v tabulkách v č.4.

V září 1990 byla uspořádána výstava odborných časopisů z SRN zprostředkovaná firmou TECHNIC INFORMATION KÖLN. Výstava měla velký ohlas mezi technickou veřejností. Celkem bylo vystaveno 150 titulů velmi hodnotných nejnovějších technických časopisů. Výstavu navštívilo cca 200 zájemců.

V r. 1990 pokračovala revize fondů FL z hlediska aktuálnosti i s ohledem na přeplněnost skladu v některých tematech. Z fondu se vyřazují publikace zastaralé a málo hodnotné, o které již není mezi čtenáři zájem.

V dubnu byl ve studovně FL instalován kopírovací přístroj, který je využíván čtenáři k přímému kopírování, dále ke kopírování na fakturu i pro interní záležitosti STK.

Oblast metodiky a výzkumu

Pro přípravu výstavby byl vypracován a vedením ÚVTEI schválen redukovaný stavební program, zahrnující mj. reprografii a ekonomický útvar /zabezpečující provoz knihovny/. Vedení ÚVTEI resignovalo na přípravu objektu pro další složky ÚVTEI. S investorským útvarem FÚV byl udržován pracovní styk průběžně. Investorský útvar předal ÚH podklady pro soutěž o nové objemové a dispoziční řešení objektů CVI. Ve 4. čtvrtletí byly kolektivem arch. Šourka vypracovány 3 alternativy studie nového objemového a urbanistického řešení objektů; po architektonické stránce vyhovují ÚHA všechny tři, po technologické stránce /dispozice provozů/ byla dána přednost alternativě č. 1.

I v době současného rozpadu stávající soustavy VTEI byly pracovníkům odborných knihoven a všem dalším žadatelům poskytovány porady, konzultace a informace /313 konzultací v r. 1990/. Podstatně se zvýšil počet konzultací zaměřených na problematiku vyřazování literatury z fondů a nakládání s vyřazenou literaturou. Účast pracovníků STK v komisích, redakčních a knihovnických radách byla rozšířena o přímou účast v redakční radě časopisu I 91 a o účast v komisích a pracovních skupinách iniciativ v oblasti SKVTŘI /ISIPOK/ a ministerstva kultury resp. Národní knihovny. Byla zajišťována spolupráce na organizaci a distribuci knižních darů z Nadace Charty 77 pro uživatele v ČR a přímo zajišťována distribuce knih mezi odborné knihovny v Praze. V rámci rozšíření meziknihovnických služeb byly zpracovány a aplikovány nové zásady poskytování služeb v kontextu s provozem mikrofilmové linky. Činnost na normotvorném úseku v dané oblasti byla zabezpečována průběžně a bez omezení se strany STK. Knihovna se iniciativně zapojila do projednávání návrhu zákona ČNR o neperiodických publikacích /problematika povinného výtisku zvl. firemní literatury/ a zákona o kultuře /negativní stanovisko k návrhu/.

Na 2. pololetí 1990 bylo připravováno setkání pracovníků informačních středisek a knihoven na téma přímých obchodních vztahů se zahraničními partnery v oblasti získávání informačních pramenů. Akce nebyla konána v důsledku nevyjasněné ekonomické situace. V důsledku nevyjasněné koncepce a organizace soustavy VTEI nebyla organizována ani plánovaná akce zaměřená na aplikaci zásad metodické činnosti, zpracovaných v r. 1989. Aktivní spolupráce byla zajišťována při přípravě podkladů pro jednání ČNR o problematice odborných knihoven. Plnění úkolu postupně realizovat výsledky DÚ 06 Automatizace výpůjčních procesů v knihovnách SÚ P 13-334-807 v podmínkách STK těsně souvisí s postupným zprovozněním sítě PC v STK. Na DÚ 06 navazuje především interaktivní verze evidence uživatelů STK, uvedená do provozu k 2.1. 1991 pro typ uživatele externí individuální /typ 1/. Subsystem, respektující datovou a funkční analýzu provedenou v rámci DÚ 06, byl naprogramován v jazyce Turbo-Pascal s využitím produktu Novel 2.15 B-Trieve tak, aby mohl být od počátku používán v multirežimu.

V podmínkách STK nelze využít řešení automatizovaného výpůjčního systému na bázi systému micro CDS/ISIS, použité v Národní knihovně s využitím výsledků DÚ 06 STK. Z tohoto důvodu se STK rozhodla pro vlastní řešení, které je však závislé na dostatečné programátorské kapacitě. Řešení se předpokládá v r. 1991.

STK se orientuje při zprovozněvání sítě PC na 2 směry:

- a) využití systému DATAFLEX v síťové verzi, dodané jako komerční DBS s dodávkou,
- b) tvorbu vlastního aplikačního software.

Systém Dataflex, umožňující využití v multirežimu, je pro své vlastnosti používán pro automatizaci úloh, které nevyžadují okamžité řešení specifických knihovnických požadavků. Postupně byl Dataflex nasazen v následujících úlohách resp. subsystémech:

- ústřední evidence bibliografií a reserší
- vybrané úlohy firemní literatury: evidence firem /partnerů/, evidence přírůstků FL s využitím čárového kódu pro identifikaci evidovaných jednotek, slovník MDT pro věcné zatřídění evidovaných jednotek, seznam časopisů pro výstavu fy Techn. Inf. Köln
- databáze nadace fy Volkswagen
- databáze pro evidenci partnerů mezinárodní výměny publikací

- databáze pro obsahovou prověrku fondu STK
- databáze časopisů objednaných v STK na r. 1991 /vydána formou publikace ÚVTEI/
- operativní evidence a sledování plnění úkolů STK
- telefonní seznam.

Připravuje se evidence přírůstku základního fondu STK s využitím čárového kódu pro jednoznačnou identifikaci knihovních jednotek s využitím pro automatizovaný výpůjční systém.

Vlastní aplikační program byl zpracován pro evidenci uživatelů STK s využitím čtenářských průkazů s čárovým kódem /zavedeno do provozu 2.1. 1991/. Ve spolupráci s OVC VUT Brno je zpracováván program pro linku zpracování základního fondu STK /akvizice, jmenná a věcná katalogizace/. Systém je v současné době testován na reálných datech. Využívá propojení s polytematickým strukturovaným heslářem pro poloautomatickou indexaci dokumentů, slovníky pro kódované údaje, řazení podle ČSN a další speciální funkce. Systém není zatím použitelný v síťové verzi. Převod na síť se předpokládá v průběhu r. 1991.

Vlastní aplikační program pro automatizovanou ústřední evidenci překladů včetně konverze BD z počítaše EC 1055 v ÚTZ: V současné době je zahájen zkušební provoz na PC v STK.

V důsledku finančních potíží ÚVTEI nebylo možno pokračovat ve verifikaci a opravách souborů retrospektivních bází dat na počítači EC 1055, pořízených v minulých letech metodou OCR. Nemožnost soustavné práce s těmito bázemi hrozí ztrátou informací.

Podnikový úkol technického rozvoje byl schválen na základě údovni oponentury, konané dne 28.2. 1990. Úkoly byly řešeny ve čtyřech oblastech:

1. Specifikace funkce STK, její vazby na informační a knihovnickou základnu.
2. Stanovení koncepce a profilu STK a stanovení zásad účelné koordinace tvorby a využívání informačních fondů.
3. Ochrana fondů STK.
4. Vývoj a ověřování technologických a normativních prostředků pro zajištění funkcí STK s využitím sítě PC.

Kontrolní dny úkolu proběhly 31.5. a 29.9. 1990. Průběžná oponentura byla konána dne 28.12. 1990. Posoudila dosud zpracované podklady a výstupy všech čtyř okruhů /viz zápis z této oponentury/.

nentury/ a konstatovala, že vzhledem k omezení rozpočtových částek v r. 1990 byl na řešení úkolu čerpán pouze mzdový fond a to v omezeném rozsahu. Předpokládá se pokračování v řešení úkolů v nových podmínkách podle výsledků delimitačního jednání.

4. STATISTICKÉ UKAZATELE za rok 1989 a 1990

0 = nulová hodnota vykazovaného ukazatele

- = ukazatel se nesleduje

Z úsporných důvodů jsou ve statistickém přehledu umístěny tabulky psané našíř na konci materiálu. Jedná se o tyto

tabulky č.: 4.1.1.
4.1.3.
4.1.4.
4.2.3.
4.4.6.
4.8
4.11b

4.1.2. Přírůstek a stav fondu na mikrografických médiích

	Stav 1988	Přírůstek 1989	Úbytek 1989	Stav 1989	Přírůstek 1990	Stav 1990
Mikrokopie neperiodik	16 908	73	0	16 981	165	17 146
Mikrofiše periodik	133 582	12 955	0	146 537	26 148	172 685
Mikrofiše MSIS PK	54 936	7 000	30 888	31 048	4 200	35 248
Celkem	205 426	20 028	30 888	194 566	27 513	225 079

4.1.5. Celkový rozsah přírůstků a stav fondu

Stav 1988	1 784 609
Přírůstek 1989	57 710
Úbytek 1989	53 625
Stav na konci roku 1989	1 788 694
Přírůstek 1990	64 301
Úbytek 1990	22 341
Stav na konci roku 1990	1 833 758

4.1.6. Stav fondu v příručních knihovnách

	1989	1990
<u>Neperiodická literatura</u>		
Velká studovna - knihy	3 351	3 508
- skripta	821	851
- výstava novinek	838	524
<u>Periodika</u>		
Velká studovna - volně přístupný fond		
/počet vyložených titulů/	1 525	1 527
- výstavka nových čísel		
vybraných titulů /počet		
jednotlivých čísel/.....	911	642
- počet mikrofiší periodik	27 460	38 254
z toho:		
přírůstek	12 955	26 148
- počet mikrograficky zpra-		
covaných titulů periodik	594	617
z toho: z fondu STK.....	357	348
ČKD.....	82	86
VÚHŽ.....	10	9
VÚK	5	6
VÚZv.....	2	3
Východoslov.		
Železářny	4	4
Bulharsko	49	52
Polsko...	4	13
SSSR.....	81	83
Studovna referátových publikací -		
- ref. časopisů /titulů/.	123	123

4.1.7. Služební fondy

	1989	1990
Sekretariát ústředního ředitele	10	24
Úsek kádrové a personální práce	7	-
Úsek výzkumu a výstavby soustavy VTEI.....	3 153	-
Úsek technických a ekonomických informací..	2 197	783
Úsek ústřední technické základny	286	3 438
Státní technická knihovna	2 015	1 617
Úsek ekonomický	80	50
Úsek vydavatelství a reprografie	78	128
Středisko francouzské dokumentace	26	7
Odbor mezinárodní spolupráce	8	-
Interkamera	-	7
Centrum informat. vzdělávání.....	-	26
Referenční středisko.....	-	94
Odbor organizace a řízení.....	-	10
Služební fondy celkem.....	7 860	6 184

4.2. Rozbor skladby přírůstků

4.2.1. Skladba přírůstků neperiodické a seriálové literatury
podle původu a způsobu nabytí

1989

	Pov.výt.	Nákup	Dary	Výměna	Celkem	Procenta
ČSSR	2 639	3 586	512	0	6 737	51,7
SSSR	0	361	0	1 429	1 790	13,7
bývalé soc.státy	0	420	0	457	887	6,7
ostatní státy	0	483	2	3 126	3 611	27,7
<hr/>						
Celkem	2 639	4 850	514	5 012	13 015	100
Procenta	20,2	37,2	3,9	38,5	100	

1990

	Pov.výt.	Nákup	Dary	Výměna	Celkem	Procenta
ČSFR	5 152	1 190	833	0	7 175	55,5
SSSR	0	515	0	1 429	1 944	15,0
bývalé soc.státy	0	218	0	340	558	4,3
ostatní státy	0	764	70	2 406	3 240	25,0
Celkem	5 152	2 687	903	4 175	12 917	100,0
Procenta	39,8	20,8	6,9	32,3	100,0	

4.2.2. Skladba přírůstků titulů fondu firemní literatury
podle původu a způsobu nabytí /počet titulů/

1989

	Přímá akvizice	Výměna	Dary	Celkem	Procenta
ČSSR	2 347	0	128	2 475	14,35
bývalé soc.státy	284	117	0	401	2,33
ostatní státy	14 199	150	18	14 367	83,32
Celkem	16 830	267	146	17 243	100,00
Procenta	97,60	1,55	0,85	100,00	

1990

	Přímá akvizice	Výměna	Dary	Celkem	Procenta
ČSFR	2 002	0	0	2 002	13,1
bývalé soc.státy	600	97	2	699	4,6
ostatní státy	11 893	474	186	12 553	82,3
Celkem	14 495	571	188	15 254	100,0
Procenta	95,0	3,8	1,2	100,0	

4.3. Sekundární fondy - rozsah

4.3.1. Katalogy základního fondu:

	Stav 1988	Přírůst. 1989	Stav 1989	Přírůst. 1990	Stav 1990
Knihy:					
Hlavní	725 654	14 594	740 248	12 957	753 205
Jmenný	728 432	14 628	743 060	12 739	755 799
Předmětový	418 326	4 064	422 390	3 149	425 539
Systematický	644 437	13 978	658 415	10 079	668 494
Časopisy:					
Hlavní	285 229	11 982	297 211	6 503	303 714
Místní	175 835	6 650	182 485	3 649	186 134
Čten.abec.	145 568	4 206	149 774	2 414	152 188
Čten.syst.	17 958	580	18 538	380	18 918
Celkem	3 141 439	70 682	3 212 121	51 770	3 263 891

4.3.2. Katalog firemní literatury

Stav 1988	111 889
Přírůstek 1989	9 942
Úbytek 1989	19 253
Stav 1989	102 578
Přírůstek 1990	9 260
Úbytek 1990	0
Stav 1990	111 838

4.3.3. Dokumentační kartotéky

	Stav 1988	Přírůst. 1989	Stav 1989	Přírůst. 1990	Stav 1990
Ústřed.dokument. fond:					
Kartotéka čs.zázn.	1 783 808	59 930	1 843 738	31 683	1 875 421
Ústřed.kartot. reš.	90 231	1 911	92 142	4 762	96 904
Celkem	1 874 039	61 841	1 935 880	36 445	1 972 325

4.3.4. Ústřední evidence na mg nosičích

	Stav 1988	Přírůst. 1989	Stav 1989	Přírůst. 1990	Stav 1990
Čs.výzk. zprávy	68 351	3 120	71 471	2 240	73 711
Zázn.o zahr. cestách	126 895	6 200	133 095	3 500	136 595
Překlady	183 134	6 299	189 433	3 526	192 959
Ústř. evid. celkem	378 380	15 619	393 999	9 266	403 265

4.4. Poskytované služby

4.4.1 Skladba výpůjček ze základního fondu

	1989	1990
Osobní prezenční	140 954	160 611
Osobní absenční	80 659	65 786
Meziknihovní	8 184	6 034
Do zahraničí	63	27
Interní krátkodobé	699	542
Interní dlouhodobé	1 136	1 062
Interní cirkulace periodik	18 379	17 977
Periodika pro příruční fondy	19 838	17 103
Reprografickými službami	12 921	11 033
<hr/>		
Celkem	282 833	280 175
z toho		
počet výpůjček z deponitních skladů	16 804	12 287

4.4.2 Skladba výpůjček z fondu na mikrografických médiích

	1989	1990
Osobní prezenční	8 294	8 831
Osobní absenční	863	1 020
Meziknihovní	396	114
Reprografickými službami	11 683	8 328
<hr/>		
Celkem	21 236	18 293

4.4.3 Skladba výpůjček z fondu firemní literatury

	1989	1990
	jednotky FL	jednotky FL
Výpůjčky FL celkem	415 388	413 366
z toho:		
presenční	285 285	298 686
absenční v tematických řadách	125 072	109 043
absenční individuální	5 031	5 632
z toho:		
osobní	3 538	4 213
z retrospektivních rešerší	1 339	1 377
na objednávku ze zahraničí	80	35
adresní podle signatury	74	7
Celkem	5 031	5 632

4.4.4 Skladba výpůjček z jiných knihoven

	1989	1990
Pro interní služby	313	251
Ze zahraničí	3 877	2 356
Pro zahraničí	17	32
Celkem	4 207	2 639

4.4.5 Skladba reprografických služeb - počet objednávek

	1989	1990
Objednávky uživatelů ČSSR	14 620	12 482
Pro zahraničí	17	53
Celkem	14 637	12 535

4.4.7 Poskytnuté informace

	1989	1990
Konzultace metodického oddělení	362	313
Ústní informace:		
služby čtenářům	23 269	20 427
firemní literatura	5 911	6 130
ÚDF a bibliografie	2 180	2 159
ústřed.evid. VZD	54	31
ústřed.evid.překladů	288	189
cestovní zprávy	54	28
věcný popis	53	403
<hr/>		
Ústní informace celkem	31 809	29 680
Písemné informace:		
služby čtenářům	3 780	3 323
firemní literatura	590	195
ÚDF a bibliografie	3	2
ústřed.evidence VZD	41	2
ústřed.evidence překladů	340	166
cestovní zprávy	5	6
<hr/>		
Písemné informace celkem	4 759	3 693
Informace celkem	36 568	33 373

4.5 Přehled provozu základních skladů v Klementinu a depozitních skladů STK v letech 1985 - 1990

Rok	Počet objednávek			Počet exp. svazků		
	DS	Klement.	Celkem	DS	Klement.	Celkem
1985	24 854	62 122	86 976	22 706	62 093	84 799
1986	23 946	76 450	100 396	22 286	71 721	94 007
1987	19 619	55 336	74 955	18 612	53 245	71 857
1988	17 212	63 343	80 555	16 349	65 467	81 816
1989	17 237	61 045	78 282	16 804	61 795	78 599
1990	13 230	55 862	69 092	12 287	53 892	66 179

4.6 Přehled statistických ukazatelů mezinárodní meziknihovní výpůjční služby

1. <u>Požadavky zaslané do zahraničí</u>	1989	1990
Celkový počet požadavků	4 517	2 769
z toho :		
počet kladně vyřízených požadavků	3 877	2 366
formou výpůjček	1 397	1 027
formou reprodukcí	2 480	1 329
z bývalých socialistických států	886	577
z toho :		
SSSR	791	519
GPNTB	630	272
VINITI	56	151
ostatní	105	96
z ostatních států	2 991	1 779

2. <u>Požadavky zaslané ze zahraničí</u>	1989	1990
Celkový počet požadavků	88	121
na výpůjčky	50	68
na reprodukce	38	53
z toho :		
počet kladně vyřízených požadavků	63	59
formou výpůjček	26	27
formou reprodukcí	37	32

3. Země ,se kterými jsme nejvíce ve styku

Pořadí zemí podle počtu požadavků kladně vyřízených ze zahraničí

	1989	1990	
Švýcarsko	848	204	(5.)
Nizozemí	795	547	(1.)
SSSR	768	519	(2.)
SRN	635	457	(3.)
V. Británie	352	265	(4.)
Švédsko	106	122	(6.)
Dánsko	65	97	(7.)
USA	49	25	(9.)
Polsko	32	18	(10.)
NDR	26	29	(8.)

Pořadí zemí podle počtu požadavků obdržných ze zahraničí

	1989	1990	
Finsko	17	12	(4.)
SRN	13	26	(1.)
Polsko	11	15	(3.)
Indie	7	-	
Maďarsko	7	16	(2.)
Rumunsko	6	-	(8.-10.)
Jugoslávie	6	4	(7.)
NDR	6	-	
USA	2	3	(8.-10.)
Belgie	2	-	
Korea	-	7	(5.)
V. Británie	-	6	(6.)
Švýcarsko	-	3	(8.-10.)
Austrálie	-	3	(8.-10.)

4.7 Uživatelé STK

4.7.1 Počet evidovaných uživatelů

Uživatelé s průkazy platnými	1989	1990
pro léta 1989/90	18 772	23 663
z toho :		
jednotlivci nově přihlášení v roce ...	4 868	4 481
kolektivy nově přihlášené v roce	23	33

4.7.2 Počet návštěvníků knihovny .....

z toho :	102 525	108 745
velké studovny	20 191	20 853
firemní literatury	861	1 089
studovny ÚDF	843	710

4.7.3 Počet odběratelů tematických řad firemní literatury

Počet odběratelů tematických řad:

Stav 1988	371
Přírůstek 1989	16
Úbytek 1989	17
Stav 1989	370
Přírůstek 1990	15
Úbytek 1990	24
Stav 1990	361

Průměrný počet abonentů na 1 tematickou řadu:

Stav 1988	26,78
Úbytek 1989	0,90
Stav 1989	25,88
Úbytek 1990	0,86
Stav 1990	25,02

Průměrný počet tematických řad na 1 abonenta:

Stav 1988	13,36
Přírůstek 1989	0,14
Stav 1989	13,50
Přírůstek 1990	4,18
Stav 1990	17,68

6. Využívání dokumentačních kartoték a referátových periodik

Četnost dotazů podle druhu informačního pramene

Druh informačního pramene	Počet dotazů		1989	%	1990
	1989	1990			
kartotéka čl. záznamů	84	72	6,4		6,2
referátová periodika	804	653	61,7		56,3
kartotéka rešerší	71	42	5,5		3,6
normy	344	392	26,4		33,9
celkem	1 303	1 159	100,0		100,0

Četnost dotazů na nejužívanější referátové časopisy

	Počet dotazů		%	
	1989	1990	1989	1990
Chem. Abstracts (CA)	347	313	43,2	47,9
Engineering Index	38	48	4,7	7,4
Physical Abstracts	99	104	12,3	16,0
Electrical and Electronics Abstracts	107	48	13,3	7,3
Referativnyj žurnal	51	22	6,3	3,4
ostatní	162	118	20,2	18,0
celkem	804	653	100,0	100,0

4.10 Statistika rešeršní činnosti

V současné době jsou v STK rešerše zpracovávány třemi způsoby:

- klasický způsob, tj. ruční zpracování z kartoték a referátových časopisů,
- kombinovaný způsob, tj. kombinace klasického způsobu se strojovým zpracováním s využitím bází dat v systému Golem,
- strojové zpracování v systému Golem.

Počet vypracovaných rešerší, počet záznamů v nich a příjmy v letech 1986 - 1990 uvádí následující tabulka.

Klasický způsob

Rok	Počet rešerší poz.	neg.	Počet záznamů	Příjmy x)
1986	50	9	2 751	96 726
1987	31	3	1 346	72 423
1988	37	4	2 126	68 431
1989	36	1	2 611	61 341
1990	24	0	1 979	60 954

Kombinovaný způsob

Rok	Počet rešerší poz.	neg.	Počet záznamů klas.	GOLEM
1986	40	1	568	472
1987	23	2	965	2 148
1988	13	1	591	1 017
1989	4	1	223	460
1990	6	0	584	203

System Golem

Rok	Počet rešerší poz.	neg.	Počet záznamů	Příjmy xx)
1986	40	0	6 152	-
1987	51	2	6 625	30 435
1988	49	4	5 567	19 318
1989	19	0	2 539	24 463
1990	19	0	1 448	19 607

x) V částce jsou zahrnuty též příjmy za klas. způsobem zpracovávanou část kombinovaných rešerší.

xx) V částce jsou zahrnuty též příjmy za strojovou část kombinovaných rešerší; rešerše zpracovávané v systému Golem nebyly do r. 1987 fakturovány.

4.11 Mezinárodní specializovaný informační systém pro vědecko-výzkumné práce (MSIS NIR)

a) Vstupní údaje o NIS do MSIS NIR
Odeslané informační záznamy o VVP ČSSR

Rok	Zprávy	Dis.	Obzory	Lic.	"A"	"B"	Celkem
1986	1 096	407	33	9	608	937	1 545
1987	1 109	398	63	4	529	1 045	1 574
1988	783	581	52	194	346	1 264	1 610
1989	961	487	33	134	365	1 250	1 615
1990	772	421	0	23	328	888	1 216

Odeslané informační záznamy o VVP nečlenských zemí MCVTI

Rok	Počet
1986	1 086
1987	1 118
1988	1 158
1989	1 151
1990	1 055

4.1. Primární fondy - rozsah

4.1.1. Přírůstek a stav základního fondu

	Stav 1988	Přírůstek 1989	Stav 1989	Přírůstek 1990	Stav 1990
Knihy	545 492	5 843	551 335	6 822	558 157
Seriál. publ.	153 610	2 160	155 770	1 920	157 690
Časopisy	312 101	6 007	318 108	3 230	321 338
Celkem	1 001 203	14 010	1 025 213	11 972	1 037 185
Úbytek	5 944	83	6 027	104	6 131
Stav na konci roku	1 005 259	13 927	1 019 186	11 868	1 031 054

4.1.3. Přírůstek a stav primárního fondu firemní literatury

	stav 1988	přírůstek 1989	úbytek 1989	stav 1989	přírůstek 1990	úbytek 1990	stav 1990
jednotky FL	503 010	18 176	18 689	521 186	21 639	22 229	524 136
adresáře	652	60	7	712	21	8	726
jednotky FČ ⁺⁾	5 751	-	3 958	5 751	-	-	1 793
celkem	509 413	18 236	22 654	527 649	21 660	22 237	526 655
úbytek				22 654			22 237
stav na konci roku	509 413	-4 418		504 995	-577		504 418

⁺⁾ Od r. 1988 již nejsou firemní časopisy (FČ) stavěny jako samostatný fond ,ale dávány do základního fondu FL ,přírůstky jsou tudíž započteny v jednotkách FL.

4.4.6. Rešerše ze sekundárních fondů

Retrospektivní rešerše

Báze dat	Způsob zprac.	Počet úspěš.r.		Počet negat.r.		Počet záznamů		Počet objedn.	
		1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990
Literární	tradič.	36	24	4	0	2 611	1 979	24	18
	GOLEM	19	19	0	0	2 539	1 448	17	19
	kombinov.	4	6	1	0	683	787	3	4
FL	tradič.	84	106	26	9	896	1 377	-	-
ÚEVZOD	strojový	18	14	0	0	7 765	3 821	12	11
ÚEZC	strojový	8	4	0	0	5 634	92	7	4
MSIS NIR	strojový	7	0	0	0	67	0	5	0

Tematické výběry

Báze dat	Způsob zprac.	Počet temat. výběrů		Počet záznamů		Počet objedn.	
		1989	1990	1989	1990	1989	1990
ÚEVZOD	strojový	2 187	1 405	3 531	1 536	126	126

4.2.3. Skladba odebíraných časopisů podle způsobu nabytí a podle původu

Ročník 1989

	P.V.	nákup	dary	výměna	na podkl.	objedn.	přílohy	celkem
ČSSR	138	328	400	0		0	0	866
duplikáty	17	658	379	0		0	0	1 054
SSSR	0	474	21	96		0	0	591
dupl.	0	126	52	14		0	0	192
bývalé soc. státy	0	480	2	163		0	0	645
dupl.	0	43	0	3		0	0	46
ostatní státy	0	1 152	37	393		22	28	2 226
dupl.	0	9	0	4		0	2	20
celkem	155	3 270	891	673		22	30	5 640

Ročník 1990

	P.V.	nákup	dary	výměna	na podkladě objednávky	přílohy	celkem
ČSFR	132	360	311	0	0	0	803
duplikáty	6	683	285	0	0	0	974
SSSR	0	492	22	104	0	0	618
duplikáty	0	125	50	6	0	0	181
bývalé soc. státy	0	473	2	160	0	0	635
duplikáty	0	45	0	5	0	0	50
ostatní státy	0	1 857	72	373	17	31	2 350
duplikáty	0	9	0	3	0	2	14
celkem	138	4 044	742	651	17	33	5 605

Mikrofiše :

	1989	1990
z časopisů STK	357	348
získávané koupí a výměnou	242	269
celkem	599	617

4.1.4. Ostatní primární fondy

	Stav 1988	Přírůstek 1989	Stav 1989	Přírůstek 1990	Stav 1990
Archiv rešerší	21 243	36	21 279	30	21 309
Archiv kopií překladů	43 268	5 400	48 668	3 230	51 898
Celkem	64 511	5 436	69 947	3 260	73 207

Průběžné rešerše

Báze dat	Způsob zprac.	Počet profilů		Počet rešerší		Počet záznamů		Počet objedn.	
		1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990
FL	ruční	186	186	286	204	7 512	4 197	370	361
ÚEVZOD	strojový	111	111	111	111	14 336	12 315	78	81
ÚEZC	strojový	43	43	43	43	9 132	2 144	39	42
MSIS NIR	strojový	11	14	0	0	4 134	3 283	8	11

Terminal

GOLEM	Počet dotazů		Počet záznamů		Počet uživatelů	
	1989	1990	1989	1990	1989	1990
STK	21	✖	2 662	3 624	4	4
Smluvní uživatelé	1 946	1 012	25 318	12 101	25	25

✖ nesledováno

4.8 Tématická skladba výpůjček firemní literatury

téma	1989 počet výpůjček	1989 %	1990 počet výpůjček	1990 %
1. Fyzika, teoretická chemie, geologie	22 057	5,31	20 296	4,91
2. Lékařství, bezpečnost práce, hygiena	6 023	1,45	10 003	2,42
3. Přesná mechanika, měřicí pří- stroje, regulace	20 603	4,96	24 098	5,83
4. Energetika, silnoproudá elektro- technika	31 362	7,55	24 100	5,83
5. Slaboproudá elektrotechnika, elektronika	25 671	6,18	24 472	5,92
6. Strojírenství	106 381	25,61	99 622	24,10
7. Doprava, dop.prostředky, signalizace	90 347	21,75	26 538	6,42
8. Zemědělství, potr. průmysl	6 148	1,48	9 714	2,35
9. Chem. technologie, chem. výroby	4 195	1,01	10 374	2,51
10. Metalurgie	2 534	0,61	10 376	2,51
11. Průmysl kaučuku a plastických hmot	6 064	1,46	41	0,01
12. Výpočetní technika	40 999	9,87	47 578	11,51
13. Polygrafie	5 068	1,22	10 005	2,42
14. Textilní a oděvní průmysl	3 863	0,93	4 547	1,10
15. Dřevařský a papírenský průmysl	1 080	0,26	7 895	1,91
16. Stavební stroje, práce, hmoty, vybavení budov	16 865	4,06	23 604	5,71
17. Sklářský a keramický průmysl	3 988	0,96	8 639	2,09
18. Reprodukční technika, fotografie, film	4 071	0,98	11 202	2,71
19. Různé (knihovnictví, ekonomika, domácí hospodářství, koželužství, hudební nástroje, sport a hry, kancelářské potřeby, bižuterie aj.)	18 069	4,35	40 262	9,74
Celkem	415 388	100,00	413 366	100,00

4.11b) Služby MSIS NIR - primární prameny

Rok	Počet uživatelů	Počet získaných kopií s ind. "A"	Počet odeslaných kopií s ind. "A"	Počet odeslaných kopií nečlenských zemí
1989	26	148	350	156
1990	17	92	131	55

- 45 -

Služby MSIS NIR - sekundární prameny

Rok	Počet uživatelů	Počet získaných profilů	Počet získaných záznamů z profilů	Počet získaných retrospektivních rešerší	Počet získaných záznamů z rešerší
1989	17	11	4 134	17	67
1990	11	14	3 283	0	0

5. Přehled publikační činnosti v r. 1989 a 1990

5.1 Časopisy

1. Czechoslovak Scientific and Technical Periodical Contents
10 x ročně
Vycházel 1989 i 1990
2. Přírůstky zahraniční technické literatury
12 x ročně
Vycházel 1989 i 1990
3. Přehled zahraničních cest v resortu SKVTRI, ČK VTIR a SLK VTIR
4 x ročně
Vycházel 1989. V r. 1990 vyšla pouze 2 čísla, vydávání ukončeno
4. Československé výzkumné zprávy a disertace
6 x ročně
Vycházel 1989 i 1990. V r. 1990 časový skluz, do konce roku vyšla 2 čísla.
5. Přehledy z odborné literatury (mikrofiše)
12 x ročně
Vyšel 1989, v roce 1990 celoroční skluz.

5.2 Seriálové publikace

1. Seznam bibliografií a rešerší technické literatury zpracované ve státních vědeckých a státních technických knihovnách (mikrofiše)
Vydán za r. 1988 a 1989.
2. Technické disertace v STK a SVK (mikrofiš)
Vydáno za r. 1987 a 1988.

3. Seznam odborných československých a zahraničních časopisů docházejících do ÚVTEI - STK v roce... a objednaných na rok...
Vydán za 1988/1989 a 1989/1990
4. Bibliografie bibliografií technické literatury
Vydán za roky 1987-88
5. Soupis seriálových publikací z vybraných kapitalistických zemí (1989)
6. Tematické výběry informací o čs. výzkumných zprávách a disertacích
Vydáno za 1989 a 1990.
7. Seznam zahraničních časopisů objednaných do fondu STK na rok 1991 (tisk+mikrofiš)

5.3 Neperiodické publikace

Služby Státní technické knihovny v Praze
1989 (vyšlo 1990)